

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2021-04-08 Nr. 4D-2021/2-52
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė tiria X (<...> leidėjas; toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Plungės rajono savivaldybės administracijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai nesudarant galimybės prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių Plungės rajono savivaldybės tarybos bei komitetų posėdžių.

2. Skunde, be kita ko, pažymėta:

„Susiklostė įdomi situacija mūsų Savivaldybėje – man, kaip žiniasklaidos priemonės <...> atstovui, nesuteikiama teisė prisijungti prie [Savivaldybės tarybos] komitetų ir tarybos posėdžių, kurie vyksta nuotoliniu būdu. Anksčiau aš dirbau UAB „Y“, bet įmonė 2020 m. liepą paskelbė bankrotą. Tačiau aš [iš] bankroto administratoriaus išsipirkau <...> domeną ir prekinis laikraščio <...> bei <...> ženklus. Juos įregistravau savo IV kodais (Nr. <...>), taip pat užregistravau ISSN. Visą šią informaciją viešai skelbiu interneto svetainėje. Internetinio portalo žurnalistinę veiklą vykduo savo vardu“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

„***Gruodžio mėnesį Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus M. K. paliepiu, man nesuteikiami prisijungimai prie nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių.*** Direktorius sekretorės paaiškinimas – įmonė UAB „Y“ bankrutavo, tad jai negali būti suteikiama prieiga prie posėdžių. Į mano paaiškinimus, kad prekiniai ženklai ir domenai teisiškai perėjo kitam žiniasklaidos priemonės valdytojui, t. y. man, kuris teisėtai tęsia veiklą ir kad šie pavadinimai negali būti tapatinami su buvusią įmone – niekam nerūpi.“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolierę padėti išspręsti skunde nurodytas problemas, „nes mano reikalavimai teisėti“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Iš kartu su skundu pateiktų duomenų nustatyta:

4.1. 2020-12-22 prašyme, išsiųstame J.Š. elektroninio pašto adresu, nurodyta: „Laba diena, kodėl <...> negauna prisijungimo prie komitetų posėdžių?“ (toliau vadinama – Prašymas-1);

4.2. Savivaldybės Protokolo skyriaus vedėjos J. Š. el. atsakyme nurodyta: „Praeitais Tarybos siunčiau, tai gavau iš administracijos direktoriaus pastab... [...] [galimai nėra teksto dalies]. Paminėjo, jog Jūsų laikraštis yra bankrutuojantis. Klausė nuo kada vėl [...] [galimai nėra teksto dalies]. Dabar nebesiunčiau. Tiesa sakant ir tikslaus jūsų pašto adreso neturėjau. Gal reikėtų kokią

rašta pateikti administracijos direktoriui ir paaiškinti [...]. Mes siunčiame nuorodą spaudai bei sprendimų projektų rengėjams [...].“

5. Viešais duomenimis:

5.1. Juridinių asmenų registro 2021-01-25 viešosios paieškos duomenimis:

Juridinis asmuo: **Uždaroji akcinė bendrovė „Y“**, kodas <...>

Dokumentas / aprašymas	Dokumento data	Gavimo data	Registravimo data	Lapų sk.
Teismo sprendimas / Klaipėdos apygardos teismo sprendimas dėl juridinio asmens veiklos pabaigos. Teismo sprendimo įsiteisėjimo data 2020-01-16.	2020-12-17	2021-01-20	2021-01-20	3
Prašymas registruoti Juridinių asmenų registre / Dėl teisinio statuso „likviduojamas dėl bankroto“ įregistravimo	2020-10-21	2020-10-26	2020-10-28	7
Teismo nutartis / Klaipėdos apygardos teismo nutartis dėl įmonės pripažinimo likviduojama dėl bankroto. Teismo nutarties įsiteisėjimo data 2020-10-21	2020-10-09	2020-10-26	2020-10-28	3
[...]				
Teismo nutartis / Klaipėdos apygardos teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo. Teismo nutarties įsiteisėjimo data 2020-08-11	2020-07-30	2020-08-17	2020-08-19	4

5.2. Įmonės tinklalapis – <...>, šiame tinklalapyje, be kita ko, nurodyta:

5.2.1. „UAB „Y“. Visos teisės saugomos. [...]“;

5.2.2. „Redakcija <...>

<...> (Online), ISSN <...>

<...> (spausdinta), ISSN <...>

Prekinių ženklų <...>, <...> ir domeno <...> savininkas – X. Leidėjas – X IV (pažymėjimo Nr. <...>).“

6. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į pirmiau nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti informaciją, paaiškinimus, kokia tvarka Savivaldybėje suteikiama galimybė prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos bei komitetų posėdžių, pateikti informaciją, ar Savivaldybė yra priėmusi sprendimą dėl galimybės Pareiškėjui prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos bei komitetų posėdžių, informuoti, kaip Pareiškėjui buvo pranešta apie Savivaldybės sprendimą ir kt.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

7. Iš Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-03-15 Seimo kontrolierei pateiktos informacijos nustatyta:

7.1. „Prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių gali sprendimų rengėjai, paprastai tai būna administracijos darbuotojai, tarybos nariai, suinteresuoti asmenys, kurių klausimai sprendžiami **bei visi visuomenės informavimo subjektai**. Visuomenės informavimo subjektai šiuo atveju yra vietos radijo, televizijos, visų vietos laikraščių deleguoti žurnalistai. **Šiuo metu prisijungimo nuoroda suteikiama ir adresatui <...>** [...]. Plačiau apie prisijungimą prie nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių yra išdėstyta Protokolo skyriaus vedėjos J. Š. 2021-02-24 paaiškinime“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Vedėja, Vedėjos paaiškinimas).

7.2. Vedėjos paaiškinime, be kita ko, pažymėta:

7.2.1. „2020-11-17 asociacija „T“ el. paštu informavo Savivaldybę, jog Plungės ir Rietavo savivaldybių naujienų svetainė <...> atnaujina veiklą. Laiške taip pat buvo rašoma, kad tikisi gražaus ir dalykiško bendradarbiavimo bei lauks informacijos el. paštu <...>.“

2020-11-26 vyko Savivaldybės tarybos posėdis. Prieš komitetų bei Savivaldybės tarybos posėdžius žiniasklaidai siunčiu nuorodas į posėdžius, kad galėtų prisijungti prie posėdžių ir jų klausytis. Todėl siūsdama nuorodą žiniasklaidai į minėtą tarybos posėdį prisiminiau, kad buvau gavusi asociacijos „T“ el. laišką, nusprendžiau ir jiems išsiųsti nuorodą, nors jų laiške apie nuorodas jiems siuntimą nebuvo užsiminta. Nuorodą siunčiau į <...>. Po tarybos posėdžio per mesendžerį gavau administracijos direktoriaus laišką, kuriame jis klausė kas siunčia prisijungimus žiniasklaidai į komitetų posėdžius. Atsakai, kad aš siunčiu ir paklausiau, ar kas netaip.

Toliau direktorius pasidomėjo, kas buvo <...>? Atsakai, kad jie buvo atsiuntę laišką, kad pradeda darbą. Pasak M. K., pagal www.rekvizitai.lt, tokia įmonė likviduojama, darbuotojų 0, –tai kas jie tokie yra? Aš pasidomėjau, ar turėjau jiems nesiųsti. Direktorius atsakė, jog mano, kad ne. Toliau vyko mūsų susirašinėjimas, kurio metu prie bendro sutarimo, ar siųsti prisijungimą, ar nesiųsti, – nebuvo prieita.

2020-12-22 vyko Savivaldybės tarybos posėdis, į kurį prisijungimo nuorodos asociacijai „T“ nebesiunčiau.

Po tarybos posėdžio, tą pačią dieną gavau el. laišką iš Pareiškėjo [Prašymas-1] su klausimu „kodėl <...> negauna prisijungimų prie komitetų posėdžių?“

Atsakai į užduotą klausimą taip: „Praeitais tarybos siunčiau, tai gavau iš administracijos direktoriaus pastabą. Paminėjo, jog jūsų laikraštis yra bankrutuojantis. Klausė nuo kada vėl vykdoma veikla, jeigu registre tokių duomenų nėra. Dabar nebesiunčiau. Tiesa sakant ir tikslaus jūsų pašto adreso neturėjau. Gal reiktų kokį raštą pateikti administracijos direktoriui ir paaiškinti situaciją. Mes siunčiame nuorodą spaudai bei sprendimų projektų rengėjams ir suinteresuotiems asmenims, kuriems gali būti užduodami tarybos metu klausimai. [...]“

„Gavau atsakymą [toliau citatose ir tekste vadinama – Prašymas-2]: „Sveiki, aš kalbu ne apie laikraštį, o apie <...>, nors ir galiu atstovauti <...> ir <...>. Esu išsipirkęs tiek domeną <...>, tiek laikraščio leidybos ISSN teises, tiek <...>, <...> patentus, tad mano vykdoma veikla teisėta. Tad turiu teisę gauti prisijungimus ir ne direktoriui spręsti apie mano veiklos teisėtumą. Net ir paprastas žmogus turi teisę dalyvauti Tarybos ir komitetų posėdžiuose. Jei direktoriui tai nežinoma, lai pasiskaito įstatymus. Jei ateityje negausiu nuorodų į prisijungimus, ne tik kreipsiuosi į Žurnalistų sąjungą bet ir į teismą, kad man trukdoma vykdyti žurnalisto pareigas. Be to, aš neprivalau teikti direktoriui kokius nors raštus su paaiškinimais. Tikiuosi, kad perduosite direktoriui.“

„Norėdama ir labai tikėdamasi, kad problema bus išspręsta, gruodžio 23 d. atsakai į gautą laišką: „Šią informaciją perduosiu administracijos direktoriui. Kad ateityje nebūčiau apkaltinta neteisėtais veiksmais. **Jūs esate teisus dėl to, kad visi norintys gali dalyvauti tarybos bei komitetų posėdžiuose, tačiau dėl posėdžio saugumo nuoroda yra duodama ne visiems.**

Žinoma Jūs į tą skaičių kuriems negalima duoti nuorodą neįeinate. [...]“;

7.2.2. „**2021 m. sausio bei vasario mėnesiais, tikėdamasi, kad problema išspręsta, nuorodas į komitetų bei tarybos posėdžius siunčiu el. pašto adresu <...>**“;

7.2.3. „Atsakydama į Seimo kontrolierės klausimą, ar Savivaldybė yra priėmusi sprendimą dėl galimybės Pareiškėjui prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos bei komitetų posėdžių, informuoju, kad **tokio sprendimo nėra**“;

7.2.4. „**Patvirtintame Savivaldybės tarybos veiklos reglamente yra numatyta, kaip nuorodos į posėdžius siunčiamos Savivaldybės tarybos nariams, – apie žiniasklaidą, ar kitus suinteresuotus asmenis, neužsimenama.**

Savivaldybės taryba 2020-10-29 sprendimu Nr. Tl-251 „Dėl Savivaldybės tarybos posėdžių transliavimo Savivaldybės interneto svetainėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ yra patvirtinusi Savivaldybės tarybos posėdžių transliavimo Savivaldybės interneto svetainėje tvarkos aprašą“ [toliau citatose ir tekste vadinama – Aprašas]. Aprašas nustato Savivaldybės tarybos posėdžių, išskyrus uždarus, transliavimo Savivaldybės interneto svetainėje www.plunge.lt tvarką: ryšių ir informacinių technologijų panaudojimą įrašant garsą ir vaizdą, jį perduodant transliuoti internete realiu laiku, įrašų archyvo sudarymą ir jų peržiūrą internete, pateikiant visuomenei informaciją, vaizdo ir garso medžiagą apie Savivaldybės tarybos posėdžius. Savivaldybės tarybos posėdžio

archyvinė vaizdo ir garso medžiaga skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.plunge.lt („Posėdžių transliacija“). Nuotoliniu būdu vykstančio Savivaldybės tarybos posėdžio vaizdo įrašas gali būti publikuojamas Savivaldybės www.youtube.com kanale.“

7.3. „Savivaldybė neturi patvirtintos žurnalistų akreditacijos tvarkos. Vadovaujames Visuomenės informavimo įstatymo [toliau citatose ir tekste vadinama – Įstatymas] nuostatomis. Abu vietos laikraščiai (anksčiau buvo 3) į posėdžius atsiųsdavo po žurnalistą. ***Dabar laikraščiu yra nusiunčiama prisijungimo nuoroda.*** Kitų rajonų bei regionų spauda nei domėjosi mūsų rajono institucijų posėdžiais anksčiau, nei domisi dabar. Kadangi nėra akreditacijos, tai ir Pareiškėjas nėra akredituotas.“

7.4. „Per šiuos bei praeitus metus Pareiškėjas Savivaldybei yra pateikęs 2 raštus“:

7.4.1. „Pirmasis gautas el. paštu savivaldybe@plunge.lt 2020-01-02 užregistruotas numeriu AG-7“. Prašymas-3 „yra apie laikraščio elektroninės versijos keitimą popierine versija, kas ***šiuo metu nebeturi reikšmės***, nes laikraštis bankrutavo.“

Prašyme-3 pažymėta: „Plungės rajono savivaldybės merui A. K. Plungės rajono savivaldybės administracijos direktoriui M. K.“, „Dėl 2020-01-02 rašto Nr. AS-b.n.“: „Atsakydami į Jūsų raštą informuojame, jog visiems rajono leidiniams turi būti sudarytos vienodos verslo vystymo sąlygos, o Savivaldybė negali proteguoti vieno leidinio savo darbuotojams. UAB „Y“ viliasi, kad Savivaldybė ištaisys savo klaidą ir užsakys tokį pat mūsų leidinio kiekį ir tokiu pat formatu, kokį užsakė „<...>“. Tikimės gražaus bendradarbiavimo“;

7.4.2. „Antrasis gautas tuo pačiu paštu 2020-06-01 užregistruotas numeriu AG-3523“. Prašymas-4 „yra apie iškeltą bankroto bylą UAB „Y“. ***Šių metų sausio bei vasario mėnesiais Savivaldybė ir be prašymo Pareiškėjui prieš posėdžius nusiunčia prisijungimo duomenis.*** Atskiرو sprendimo šiuo klausimu nėra priimta (žr. pridedamą Vedėjos paaiškinimą).“

Prašyme-4 pažymėta: „Informacinis pranešimas apie įmonės veiklos stabdymą ir bankroto iškėlimą UAB „Y“ akcininkai visuotiniame akcininkų susirinkime, vykusiame 2020-05-20, atsižvelgdami į kilusios koronaviruso pandemijos bei įvesto karantino apribojimų verslui neigiamas ūkinės-finansines pasekmes bei įmonės nemokumą, priėmė sprendimą nutraukti UAB „Y“ veiklą ir kreiptis į teismą dėl bankroto iškėlimo. Apgailestaujame, tačiau nuo 2020-06-01 UAB „Y“ nutraukia visus sutartinius įsipareigojimus, nes negali jų įvykdyti.“

7.5. „Savivaldybės administracijos direktorius 2020 m. gruodžio mėnesį suabejojo Pareiškėjo atstovavimo tikrumu, tai yra buvo nebeaišku (pridedame nuotraukas iš www.rekvizitai.lt) ką atstovauja Pareiškėjas, todėl ***Vedėja jam nedavė prisijungimo nuorodos*** 2020-12-22 posėdžiui. ***Prie visų kitų posėdžių Pareiškėjas galėjo ir gali prisijungti.***

Be to, žinant Pareiškėjo būdą, jei jam nebūtų leista prisijungti prie tarybos ar komitetų posėdžių, jis jau būtų parašęs ne vieną pakartotinį skundą. Taip pat nėra, jog būtų ignoruojamas bent vienas Pareiškėjo prašymas ar nusiskundimas.“

8. Pareiškėjas šio tyrimo metu Seimo kontrolierę papildomai informavo:

8.1. „[...] ***taip, po to, kai aš kreipiausi į Jus, Savivaldybės administracijos direktorius neblokavo mano prisijungimo***“;

8.2. „todėl ***nagrinėti mano skundą [Seimo kontrolierei] tampa nebeaktuali.***“

Tyrimui reikšmingos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos

9. Įstatymai:

9.1. *Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje* nustatyta: „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 6) savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...] 10) veiklos skaidrumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo

domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; [...] 13) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių; [...].“

9.2. *Visuomenės informavimo įstatyme* (Įstatymas) nustatyta:

9.2.1. 2 *straipsnis* – „28. Laikraštis – periodiškai leidžiamas ir platinamas informacinis leidinys. 29. Leidėjas – asmuo, kuris vykdo leidybinę veiklą. 30. Leidinys – elektroninė arba spausdintinė laikmena, kurioje įrašyta viešoji informacija. [...].“

9.2.2. 3 *straipsnis* – „1. Lietuvos Respublikoje laiduojama Konstitucijoje, šiame ir kituose įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtinta informacijos laisvė. [...] pažanga, stiprina valstybės nepriklausomybę, ugdo valstybinę kalbą, tautinę kultūrą ir dorovę. [...] 4. Naudojimasis informacijos laisve gali būti saistomas tokių reikalavimų, sąlygų, apribojimų ar bausmių, kuriuos nustato įstatymai ir kurie demokratinėje visuomenėje būtini Lietuvos valstybės saugumui, teritorijos vientisumui, viešajai tvarkai, konstitucinei santvarkai apginti, teisminės valdžios nešališkumui garantuoti, siekiant užkirsti kelią teisės pažeidimams ir nusikaltimams, konfidencialios informacijos atskleidimui, apsaugoti žmonių sveikatą bei dorovę, taip pat jų privatų gyvenimą, orumą ir kitas teises.“

9.2.3. 4 *straipsnis* – „1. Kiekvienas asmuo turi teisę laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus, nevaržomai rinkti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas. Laisvė rinkti, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu, jei yra būtina apsaugoti konstitucinę santvarką, žmogaus sveikatą, garbę ir orumą, privatų gyvenimą, dorovę. [...].“

9.2.4. 6 *straipsnis* – „1. Kiekvienas asmuo turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų biudžetinių įstaigų viešąją informaciją apie jų veiklą [...]. 2. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos turi informuoti visuomenę apie savo veiklą. [...] 5. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis. [...].“

9.2.5. 11 *straipsnis* – „1. Kiekvienas asmuo turi teisę apskųsti teismui valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, pareigūnų sprendimus ir veiksmus, jeigu šie pažeidžia ar neteisėtai apriboja asmens teisę gauti, rinkti ar skleisti informaciją. [...].“

9.2.6. 12 *straipsnis* – „1. Viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas turi teisę akredituoti savo žurnalistus prie valstybės institucijų, [...], taip pat kitų institucijų šalių susitarimu. 2. Žurnalistas gali dalyvauti jį akreditavusios institucijos ar organizacijos posėdžiuose, kituose renginiuose, jis yra aprūpinamas stenogramomis, protokolais ir kitais dokumentais ar jų nuorašais tarpusavio susitarimu numatytais sąlygomis. [...].“

9.2.7. 36 *straipsnis* – „1. Kiekviename leidinyje turi būti nurodyti jo tiražas, kiti Lietuvos standartuose nustatyti leidybiniai duomenys ir tarptautinis standartinis numeris (ISBN, ISSN, ISMN ir kt.). [...].“

9.3. *Viešojo administravimo įstatyme* (toliau vadinama – VAĮ) nustatyta:

9.3.1. 3 *straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; 6) lygiateisiškumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs, ir negali varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės ir turtinės padėties, seksualinės orientacijos, išsilavinimo, religinių ar politinių pažiūrų, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios

vietos ir kitų aplinkybių; [...] 8) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, tikslų; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...] 11) skaidrumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; [...].“

9.4. *Seimo kontrolierių įstatyme* (toliau vadinama – SKĮ) nustatyta:

9.4.1. 17 straipsnis – „6. Jeigu gaunamas pareiškėjo prašymas netirti skundo, Seimo kontrolierius gali tyrimą nutraukti. [...].“

9.4.2. 22 *straipsnis* – „3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

10. Kiti teisės aktai – *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) 35 punkte nustatyta:

„Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: [...] 35.3. **į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys**; [...].“

Tyrimo išvados

11. Apibendrinus Pareiškėjo skunde Seimo kontrolierei nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjas skundžiasi tuo, jog Savivaldybės pareigūnai nesuteikia jam (kaip žiniasklaidos priemonės atstovui) galimybės prisijungti prie Savivaldybės tarybos ir komitetų posėdžių, kurie vyksta nuotoliniu būdu (pažymos 2 paragrafas).

12. Vadovaujantis:

12.1. Vietos savivaldos įstatymu (pažymos 9.1 punktas), VAĮ (pažymos 9.3 punktas) ir Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis (pažymos 10 paragrafas) – Savivaldybės veikla turi būti grindžiama šiuose įstatymuose nustatytais principais, t. y., Savivaldybės institucijų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, veikla turi būti vieša, aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių, Savivaldybei draudžiama priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, tikslų, Savivaldybės administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys) ir kt.;

12.2. *Įstatymu* (pažymos 9.2 punktas):

12.2.1. laisvė rinkti, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu, kiekvienas asmuo turi teisę gauti iš Savivaldybės institucijų viešąją informaciją apie jų veiklą, Savivaldybių institucijos turi informuoti visuomenę apie savo veiklą, o, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis, žurnalistas gali dalyvauti jį akreditavusios Savivaldybės institucijos posėdžiuose;

12.2.2. kiekvienas asmuo turi teisę apskųsti teismui Savivaldybės institucijos, pareigūnų sprendimus ir veiksmus, jeigu šie pažeidžia ar neteisėtai apriboja asmens teisę gauti, rinkti ar skleisti informaciją;

12.3. *SKĮ* (pažymos 9.4 punktas) – skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, gaunamas pareiškėjo prašymas netirti skundo.

13. Nagrinėjamu atveju:

13.1. Savivaldybės pareigūnai šio tyrimo metu atsižvelgė ir į Seimo kontrolierės kreipimąsi (pažymos 6 paragrafas) ir nuo 2021 metų sausio mėnesio tinkamai įgyvendina Įstatymo, Vietos savivaldos bei VAI reikalavimus, suteikdami Pareiškėjui galimybę prisijungti prie Savivaldybės tarybos ir jos komitetų posėdžių, vykstančių nuotoliniu būdu (pažymos 7.1–7.4 ir 8.1 punktai);

13.2. Pareiškėjas šio tyrimo metu Seimo kontrolierę informavo, kad dėl pirmiau nurodytų aplinkybių šio skundo tyrimas yra nebeaktualus (pažymos 8.2 punktas).

14. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 6 dalimi bei 22 straipsnio 3 dalimi, darytina išvada, kad Pareiškėjo skundo dėl Savivaldybės pareigūnų veiklos (neveikimo) *tyrimas nutrauktinas*.

15. Kartu Seimo kontrolierė, atsižvelgdama į tai, kad:

- Savivaldybė yra saistoma konstitucinių teisės principų „(teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“ reikalavimų (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012);

- Įstatymo suteiktos laisvės rinkti, gauti ir skleisti informaciją tinkamas įgyvendinimas yra ypatingai svarbus teisinės valstybės principų reikalavimų prasme;

- „Priimant sprendimą dėl konkretaus prašymo (ar kitokio pobūdžio kreipimosi, nepriklausomai nuo tokio dokumento formos) turi būti veikama paisant pagrindiniame šalies įstatyme – Konstitucijoje įtvirtinto, atkartojamo ir VAI, principo, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“ (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A556-439/2013);

- „Viešojoje teisėje veikiančys įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, plečiamas valdymo institucijų kompetencijos aiškinimas yra negalimas“ (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007-11-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴-1052/2007; 2009-12-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1505/2009)“, –

atkreipia Savivaldybės administracijos direktoriaus dėmesį į tai, kad:

15.1. Savivaldybės pareigūnai galimai nesilaiko Savivaldybės taisyklių 17 punkto reikalavimų (pažymos 9.2 punktas), nes, savo elektroniniu paštu gavę Prašymą-1, Prašymą-2 (pažymos 4.1 punktas ir 7.2.1 papunktis), galimai nepersiuntė jų elektroninio pašto adresu savivaldybe@plunge.lt, kad šie prašymai būtų nagrinėjami teisės aktuose nustatyta tvarka.

Tokiu Savivaldybės pareigūnų neveikimu galimai sudarytos prielaidos Pareiškėjo prašymų neišnagrinėti pagal jų turinį teisės aktų nustatyta tvarka bei pažeisti Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą, suvaržyti teisę gauti informaciją apie Savivaldybės tarybos veiklą (manytina, kad Pareiškėjui turėjo būti pateiktas Savivaldybės įgalioto pareigūno motyvuotas sprendimas dėl galimybės prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių arba nurodytos Savivaldybės įgalioto pareigūno atsisakymo priimti tokį sprendimą priežastys);

15.2. Savivaldybių institucijos, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis, atkreipiant dėmesį į tai, kad laisvė rinkti, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu.

Šiuo atveju Savivaldybė prisijungimo prie nuotoliniu būdu vykstančių posėdžių Pareiškėjui nesuteikimą nemotyvavo Įstatymo nuostatomis (pažymos 7 paragrafas). Seimo kontrolierės nuomone, šiuo atveju nebuvo teisinio pagrindo nesuteikti Pareiškėjui teisės (nesudaryti galimybės) prisijungti prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžių;

15.3. kiekvienas asmuo turi teisę apskusti teismui Savivaldybės institucijų, pareigūnų sprendimus ir veiksmus, jeigu šie pažeidžia ar neteisėtai apriboja asmens teisę gauti, rinkti ar skleisti informaciją, tačiau, šiuo atveju, toks oficialus Savivaldybės institucijos sprendimas (įgalioto pareigūno) sprendimas nebuvo priimtas.

Šio tyrimo metu negauta duomenų apie tai, kad Vedėja būtų turėjusi įgaliojimus priimti tokius sprendimus, nors Savivaldybės administracijos direktorius, teikdamas paaiškinimus Seimo kontrolierei, akcentavo, kad „Vedėja jam [Pareiškėjui] nedavė prisijungimo nuorodos“ (pažymos 7.5 punktas).

Seimo kontrolierės nuomone, tokiu Savivaldybės pareigūnų neveikimu, galimai neįgaliotų pareigūnų veikimu nepagrįstai sudaromos prielaidos riboti asmens teisę ginčyti atitinkamą oficialų Savivaldybės sprendimą Įstatyme nustatyta tvarka teisme.

Apibendrinus pažymos 14 paragrafo išvadas, manytina, kad yra tikslinga Savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduoti imtis papildomų priemonių Įstatymo bei gero viešojo administravimo reikalavimams užtikrinti (pvz., dėl asmenų prašymų nagrinėjimo tvarkos laikymosi, tinkamai motyvuotų sprendimų priėmimo; prireikus, dėl prisijungimo prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžių tvarkos nustatymo ir Savivaldybės darbuotojų įgaliojimų priimti atitinkamus sprendimus suteikimo).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, nusprendžia X skundo dėl Plungės rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė ***Plungės savivaldybės administracijos direktoriui*** rekomenduoja informuoti Seimo kontrolierę, kokių papildomų priemonių imtasi, kad ateityje būtų tinkamai įgyvendinami Įstatymo bei gero viešojo administravimo reikalavimai (pvz., dėl asmenų prašymų nagrinėjimo tvarkos laikymosi, tinkamai motyvuotų sprendimų priėmimo; prireikus, dėl prisijungimo prie nuotoliniu būdu vykstančių Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžių tvarkos nustatymo ir Savivaldybės darbuotojų įgaliojimų priimti atitinkamus sprendimus suteikimo).

Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo rekomendacijos gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė